

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В роботі проаналізовано стан вітчизняних будівельних підприємств. Визначено перспективи подальшого розвитку будівельної галузі.

Ключові слова: будівництво, будівельні підприємства, інвестиції, обсяги реалізованої продукції

Abstract

The work analyzes the state of domestic construction enterprises. Prospects for the further development of the construction industry have been determined.

Keywords: construction, construction enterprises, investments, volumes of sold products

Будівництво – одна з найбільш монополізованих галузей, яка характеризується високим рівнем спеціалізації та співпраці підрядних будівельних організацій та компаній. Будівництво як економічний процес являє собою безперервну інвестиційну діяльність власників капіталу протягом життєвого циклу будівель чи споруд, у які вкладається цей капітал [29]. Саме будівельна галузь є однією з найбільш бюджетоутворюючих та стратегічно важливою у розвитку національної економіки та розвитку соціальної інфраструктури країни. Особливо в сучасних умовах, коли значна частина будинків України зазнала ушкоджень через війну з росією, саме активна діяльність будівельної галузі сприятиме швидкому відновленню країни.

З рис. 1 видно, що протягом 2017-2021 рр. спостерігається зростання обсягів реалізованої продукції підприємствами будівельної галузі.

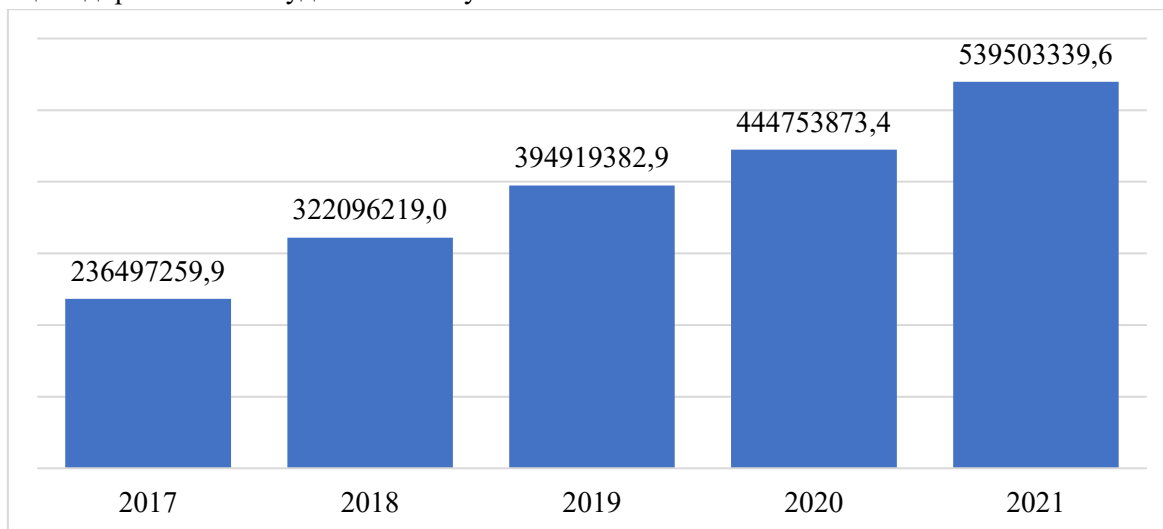

Рисунок 1 – Динаміка обсягів реалізованої продукції підприємствами будівельної галузі, тис. грн (складено за даними [1])

На рис. 2 наведено динаміку обсягів реалізованої продукції за окремими напрямками будівельної галузі. З рис. 2 видно, що найбільшу частку обсягів реалізованої продукції було отримано в результаті будівництва будівель (26559634 тис. грн в 2021р.), зокрема будівництва житлових та нежитлових будівель, найменшу – від будівництва трубопроводів (6745361 тис. грн в 2021р.).

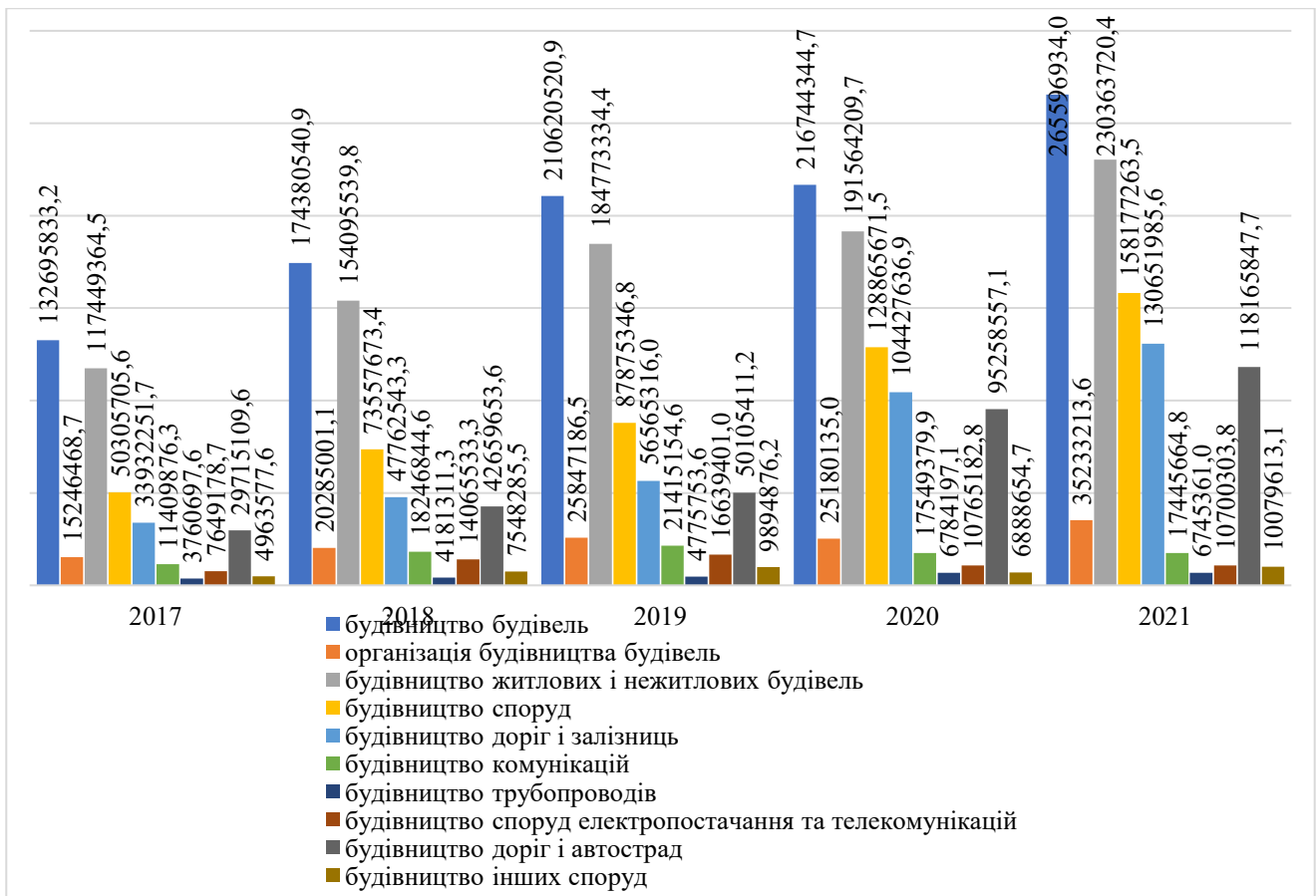

Рисунок 2 – Динаміка обсягів реалізованої продукції підприємствами будівельної галузі за окремим видами діяльності, тис. грн (складено за даними [2])

Галузь будівництва тісно пов'язана з усіма галузями господарства і є споживачем їхньої продукції, а саме – у будівництві використовується 10% продукції машинобудування, 20% прокату чорного металу, 40% лісоматеріалів та 5% виробів хімічної промисловості. Будівельні компанії змушені підвищувати вартість робіт та послуг із метою підтримки рівня рентабельності, що негативно впливає на динаміку попиту з боку інвесторів [29].

На рис. 2.3 наведено індекси будівельної продукції. За індексом будівельної продукції можна спостерігати негативні тенденції у розвитку будівельної галузі за останні роки. Хоча індекс будівельної продукції в 2021р. зріс на 1,2% у порівнянні з 2020р. та на 16,3% за будівлями, проте порівняно із 2017р. зменшився в цілому по будівництву на 19,6% , на 11,5% за будівлями та на 27,1% - за інженерними спорудами.

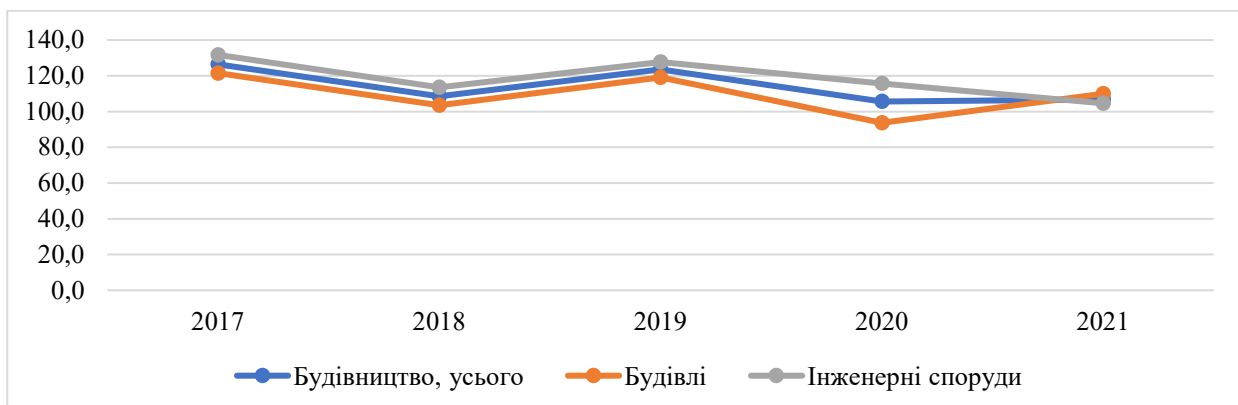

Рисунок 3 – Індекси будівельної продукції за 2017-2021рр., відсотків до попереднього року (складено за даними [1])

Зниження індексів будівельної промисловості зумовлене тим, що скотились обсяги інвестування в будівельну галузь (рис. 4). Успіх будівельного ринку в цілому залежить від наявності інвестування.

Обсяг капітальних інвестицій у промисловість за 2020 рік становив 508217 млн. грн., тоді як обсяг капітальних інвестицій в будівництво склав лише 39614,9 млн. грн. Низькі обсяги інвестицій у будівельну галузь зумовлені тим, що на сьогодні вона є надзвичайно витратомісткою. Оскільки будівництво промислових об'єктів потребує великих інвестицій, держава не зацікавлена в будівництві великих промислових об'єктів, а інвестори не ризикують вкладати великі кошти. Надзвичайно низькими є обсяги будівництва соціальної та комунальної інфраструктур, які залежить від фінансового наповнення місцевих бюджетів та економічної ситуації.

Рисунок 4 – Капітальні інвестиції за видами економічної діяльності за 2016-2020 рр., млн грн (складено за даними [1])

До основних напрямів щодо покращення діяльності підприємств будівельної галузі України відносять [2]:

- розвиток вітчизняних державних та приватних програм інвестиційної підтримки будівництва;
- підтримка та стимулювання післяпродажного обслуговування і сервісу будівельних послуг;
- розвиток та модернізація будівельної інфраструктури;
- партнерство влади та бізнесу будівельної галузі як форма довгострокової взаємодії сторін;
- впровадження інноваційних технологій у будівельну галузь.

Отже, в роботі проаналізовано стан будівельних підприємств та визначено напрямки щодо покращення підприємств будівельної галузі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Державна служба статистики. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Жовтяк Г.А., Волохова І.В. Стан та перспективи розвитку підприємств будівельної галузі України. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 2020. Том 31 (70). № 6. С. 50-55.

Юлія Олександрівна Беркатюк — студент групи МФКД-21м, факультет Менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця

Науковий керівник: Ткачук Людмила Миколаївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний університет, Вінниця

Yulia O. Berkatyuk — student of the MFKD-21m group, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia

Supervisor: Lyudmila M. Tkachuk - Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Finance and Innovation Management, Vinnytsia National University, Vinnytsia